

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A turizmus és a turisztikai ágazat gazdaságtana

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	„Babeş-Bolyai” Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Földrajz
1.3. Intézet	Kihelyezett Tagozatok Földrajzi Intézete - Gyergyószentmiklós
1.4. Szakterület	Turizmusföldrajz
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Turizmusföldrajz magyar nyelven, Gyergyószentmiklóson
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A turizmus és a turisztikai ágazat gazdaságtana	A tantárgy kódja	GLM2201				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus						
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	3	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászáma	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek: terepi megfigyelések tanulmányi kirándulásokon					-
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászáma					69
3.8. A félév összórászáma					125
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	A megelőző félévekben oktatott tantárgyak keretében megszerzett ismeretek elősegítik az új fogalmak megalapozását, valamint a turizmus gazdasági kapcsolatrendszerének szerkezetére és működésére vonatkozó ismeretek rendszerezését (Általános turizmusföldrajz, Turizmusban alkalmazott szoftverek, GIS).
4.2. Kompetenciabeli	A rendszerszintű gondolkodás képessége , az oksági összefüggések felismerése, valamint a feltételek, a működés és a hatások közötti kapcsolatok megértése hasznos a tantárgy tematikájának elsajátításában.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógéppel/lappal felszerelt terem, videó kivetítő és megfelelő szoftver (Power Point, képeket és dokumentumokat megtekintő programok), internet-kapcsolat
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel/lappal felszerelt terem, videó kivetítő és megfelelő szoftver (Power Point, képeket és dokumentumokat megtekintő programok), internet-kapcsolat

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<p>A turisztikai tevékenységek és piacok gazdasági elemzése</p> <p>A turizmus gazdasági hatásának értékelése helyi és regionális szinten</p> <p>A turizmusra jellemző gazdasági mutatók értelmezése</p> <p>A földrajzi tér, a turisztikai erőforrások és a gazdasági fejlődés közötti kapcsolat megértése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>Statisztikai adatokkal való munkavégzés</p> <p>Esettanulmányok kritikai elemzése</p> <p>Csapatmunka és tematikus projektek megvalósítása</p>

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgatók képesek lesznek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meghatározni és magyarázni a turizmusgazdaságtan és a turisztikai vállalkozás alapvető fogalmait; • megérteni a turizmus szerepét és jelentőségét a nemzeti, regionális és helyi gazdaságban; • leírni a turisztikai piac működési mechanizmusait, valamint a turisztikai kereslet és kínálat közötti kölcsönhatást; • ismerni a turisztikai termék szerkezetét és sajátosságait, valamint a turisztikai árak kialakításának tényezőit; • azonosítani a turisztikai vállalkozások fő típusait és azok gazdasági működésének sajátosságait; • magyarázni a turizmus gazdasági hatását a térségekre, a turisztikai erőforrásokkal és az infrastruktúrával összefüggésben; • megérteni a gazdasági hatékonyság elveit a turizmusban és a fenntartható turizmusfejlesztés alapjait.
Képességek	<p>A hallgatók képesek lesznek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gazdasági és turisztikai statisztikai adatok elemzésére helyi, regionális és nemzeti szinten; • a turizmusra jellemző gazdasági mutatók alkalmazására a turisztikai tevékenységek teljesítményének értékelésében; • a földrajzi tér, a turisztikai potenciál és a gazdasági fejlődés közötti kapcsolatokat értelmezésére; • az elméleti fogalmak alkalmazására turisztikai desztinációk vagy vállalkozások esettanulmányainak vizsgálata során; • turisztikai tevékenységek költségeinek, bevételeinek és jövedelmezőségének értékelésére; • egyszerű gazdasági elemzések kidolgozására a turisztikai vállalkozások működésével kapcsolatban; • tematikus projektek és prezentációk készítésére, valós esettanulmányokra építve.
Felelősség és önállóság	<p>A hallgatók képesek lesznek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • felelősséget vállalni alapvető gazdasági elemzések elvégzéséért a turizmus területén; • önállóan és csoportban dolgozni alkalmazásközpontú feladatok és tematikus projektek megoldásán; • kritikus és megalapozott attitűdöt tanúsítani a turizmusfejlesztési stratégiákkal szemben; • tiszteletben tartani a fenntartható fejlődés és a szakmai etika elveit a turisztikai tevékenységek elemzése során; • a megszerzett ismereteket alapként felhasználni további elmélyüléshez, mesterszintű tanulmányok, kutatás vagy szakmai tevékenység keretében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása a turisztikai tevékenységekre jellemző gazdasági mechanizmusokról, a turisztikai piac működéséről és a turisztikai vállalkozások gazdasági menedzsmentjéről, a turizmus földrajzi dimenziójával összefüggésben.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A turizmus szerepének megértése a nemzeti és regionális gazdaságban. A turisztikai kereslet és kínálat gazdasági és térbeli szempontú elemzése. A turisztikai vállalkozások típusainak és gazdasági működésük sajátosságainak ismerete. A turizmusban működő vállalkozások gazdasági teljesítményének elemzésére való képesség kialakítása. Gazdasági fogalmak és elvek alkalmazása a turisztikai desztinációk elemzésében.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A turizmus mint gazdasági és földrajzi jelenség. Fogalmak, jellemzők, a turizmus gazdasági funkciói.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turizmus helye és szerepe a világgazdaságban és a nemzeti gazdaságban. Hozzájárulás a GDP-hez és a foglalkoztatáshoz.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
Turisztikai erőforrások és azok gazdasági hasznosítása. Az erőforrás-tér-fejlődés összefüggései.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turisztikai piac. Turisztikai kereslet és kínálat; gazdasági és földrajzi hatótényezők.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turisztikai termékek fogyasztója. A turista magatartása; a turisztikai kereslet tipológiái.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turisztikai termék és a turisztikai ár. A termék szerkezete; árképzési politikák a turizmusban.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
Turisztikai forgalom és turisztikai áramlások. Az áramlások gazdasági és térbeli elemzése.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turizmus gazdasági hatása. Közvetlen, közvetett és indukált hatások.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turisztikai vállalkozás fogalma és tipológiája. Szállodák, utazási irodák, közlekedési vállalatok, vendéglátás.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turisztikai vállalkozások szervezése és működése. Gazdasági sajátosságok.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
Költségek, bevételek és nyereség a turisztikai vállalkozásokban. A költségszerkezet az egyes tevékenységtípusok szerint.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
Gazdasági hatékonyság a turizmusban. A turizmusra jellemző gazdasági mutatók.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
A turisztikai tevékenységek fejlesztésének politikái és stratégiái. Helyi, regionális és nemzeti szint.	Interaktív előadás példákkal	2 óra
Fenntartható turizmus és a turizmus gazdaságtana. Az egyensúly a gazdasági fejlődés és a környezetvédelem között.	Interaktív előadás példákkal	2 óra

Könyvészet

Gyórfy, A. (2004). *Szállodatan. A szálloda, mint szolgáltatás*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Lengyel, M. (2004): *A turizmus általános elmélete*. Budapest: Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája.

Lupu, N. (2005). *Hotelul. Economie și management*. București: Ed. All Beck.

Michalkó, G. (2012). *Turizmológia. Elméleti alapok*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Puczko, L. & Rátz, T. (2001). *A turizmus hatásai*. Budapest: Aula kiadó.

Puczko, L. & Rátz, T. (2011). *Az attrakciótól az élményig. A látogatómenedzsment módszerei*. Budapest: Akadémiai Kiadó

Ritchie, J. R. B. – Crouch, G. I. (2003). *The Competitive Destination. A Sustainable Tourism Perspective*. CABI Publishing, Oxon, UK – Cambridge, MA, USA.

Snak, O. & Baron, P. & Neacșu, N. (2001). *Economia turismului*. București: Ed Expert.

Stănculescu, G. (2003). *Managementul operațiunilor de turism*. București: Edit. All Beck.

Tasnádi, J. (2002). *A turizmus rendszere*. Budapest: Aula Kiadó (2. bővített kiadás).

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. A turizmus szerepének elemzése a gazdaságban	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
A turizmus statisztikai elemzése (INS / EUROSTAT adatok alapján)	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
A turisztikai erőforrások és a gazdasági potenciál térképi megjelenítése	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
Esettanulmányok: regionális turisztikai piacok Romániában	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
A turisztikai kereslet elemzése desztinációk szerint	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
Esettanulmány: a turisztikai termék szerkezete	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
A belföldi és nemzetközi turisztikai áramlások elemzése	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
A turizmus gazdasági hatása egy turisztikai régióban	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
Turisztikai vállalkozások típusai – konkrét példák	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
Egy turisztikai egység költségeinek és bevételeinek elemzése	Heurisztikus beszélgetés, vita	8 óra
Tematikus projektprezentációk (desztinációk / turisztikai vállalkozások)	Hallgatói prezentációk, vita	4 óra

Könyvészet

OECD (2024), "Creating economic prosperity through inclusive and sustainable tourism: G7/OECD policy priorities paper", *OECD Tourism Papers*, No. 2024/01, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/f0a49ca9-en>.

OECD (2025-06-30), "Using alternative data sources and tools to measure and monitor tourism", *OECD Tourism Papers*, 2025/11, OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/09ad7240-en>

OECD/European Union (2025), "Workshop on tourism data sharing, governance and integration", *OECD Tourism Papers*, No. 2025/16, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/4a80e5f2-en>.

Organizația Mondială a Turismului (UNWTO) – rapoarte și statistici turistice. <https://www.unwto.org>

EUROSTAT – Tourism Statistics – date statistice europene. <https://ec.europa.eu/eurostat>

Institutul Național de Statistică (INS), România – statistici turistice naționale. <https://insse.ro>

World Travel & Tourism Council (WTTC) – impactul economic al turismului. <https://wtcc.org>

OECD – Tourism Trends and Policies. <https://www.oecd.org/tourism/>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- a tantárgy tartalma szoros összefüggésben van más hazai és külföldi egyetemeken hasonló jellegű tananyagaival.
- a szakterület reprezentatív munkáltatóinak véleménye alapján a tanulmányi programhoz igazodó tanterv szerkezete és tartalma átfogó, pontos és hatékony.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A szakirodalomból és az elemzett területek valóságából származó információk	Írásbeli felmérések	50%

	azonosítása és helyes értelmezése.		
10.5 Szeminárium / Labor	A szakirodalomból és az elemzett területek valóságából származó információk azonosítása és helyes értelmezése.	Időközi és végső írásbeli és szóbeli felmérések	25%
	A szemináriumok látogatása és aktív részvétele, a szemináriumok során elhangzott felszólalások minőségével együtt.	Aktív jelenlét	25%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az értékelési kritériumok sokfélesége és összetettsége miatt a tanuló többféle tevékenységben vesz részt a félév során, hogy a számszerűsített tevékenységek összessége képet és értékelést nyújtson az elért szintről. Ebből a tárgyból legalább 5 (öt) pontot kell elérni. Az adható pontszámok 1 (egy) és 10 (tíz) között vannak. A vizsga írásbeli és 120 percig tart.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

Kitöltés időpontja:
2026.04.22.

Előadás felelőse:
dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus

Szeminárium felelőse:
dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.04.30.

Intézetigazgató:
dr. Máthé Csongor egyetemi adjunktus

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.